

קונטרס

וְרֵעָה אֲמוּנָה

יגלה איה שֶׁאֵפְלוּ כְּשֶׁנִּפְּלַ אֵל תּוֹךְ גְּשָׁמִיּוֹת וְעוֹכִיּוֹת אֲדָמָה,
וְשׁוֹכֵן בְּאֶרֶץ, אֶף־עַל־פִּי־כֵן גַּם מִשָּׁם יִכּוֹל לְרַעוֹת וּלְהִזִּין
עֲצָמוֹ עִם אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין שׁוֹם יֵאוֹשׁ כָּלֵל, כִּי עַל־
יְדֵי מַדַּת הָאֲמוּנָה יִכּוֹל לְעֵלוֹת וּלְהַגְבִּיחַ עֲצָמוֹ עַד אִין
סוף.

★

בְּנוֵי וּמִיּוֹסֵד עַל־פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפּוֹן,
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנֵי
רַבֵּי נַחְמָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ.

וְעַל־פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה
רַבֵּי נֶתָן מְבַרְסֶלֶב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ.

וּמְשַׁלֵּב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים,
וּמֵאמְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

★

הוֹבֵא לְדַפּוֹס עַל־יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: הָאָדָם
צָרִיךְ לִהְיוֹת פֶּלֶקֶף חֹזֵק
בְּאִמוּנָה עַיִן לֹא רְאֵתָה וְכוּ',
עַד שֶׁיִּגְיֵשׁ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אֵתוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, אֶפְלוֹ
שְׂאֵנִי הַגְּרוּעַ בְּיוֹתֵר, אֶף-עַל-
פִּי-כֵן עֲדִין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אִמִּי, וְהִרְאִיהַ שְׁבִמְקוֹם
שְׂאֵנִי שֵׁם, עֲדִין אֲנִי מְדַבֵּר
עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא עוֹזֵב אֶת
עַצְמִי.

(אמרי מוהרא"ש, חלק א', סימן תקעח)

קוֹנְטָרַס

וְרַעַה אֲמוֹנָה

.א.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! שְׂאִסוּר לִיאֵשׁ
עֲצֻמוֹ בְּשׁוּם אַפֵּן שְׂבַעוּלָם, כִּי מִכָּל הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת
עֲדִין יְכוּלִים לְצֵאתָ, וְאֶפְלוּ אִם מִנַּח בְּתוֹךְ הָאָרֶץ
מִמֶּשׁ, גַּם מִשֵּׁם יְכוּלִים לְצֵאתָ, עַל-יְדֵי גְדֹל כַּח
הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, הֵינּוּ עַל-יְדֵי שְׂמִחָזֶק עֲצֻמוֹ בְּאֲמוֹנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּוְדַע וְעַד אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
בְּלַעַדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא,
וְאֶפְלוּ בְּעִמְקֵי עִמְקִים בְּהִשְׁאֹל תַּחֲתִית, שֶׁהוּא מִנַּח
שֵׁם, בְּתוֹךְ הָאָרֶץ מִמֶּשׁ, גַּם שֵׁם מֵאִיר אֹרוֹ יִתְבָּרַךְ,
וּמִחַיָּה וּמִהוּיָה אֶת תְּכֵלִית גְּשְׁמֵיּוֹת הָאָרֶץ, עַל-יְדֵי
יְדִיעָה זֹו יְכוּל סוּף כָּל סוּף לְצֵאתָ, כִּי "שְׂכֵן אָרֶץ
וְרַעַה אֲמוֹנָה", אֶפְלוּ שְׂאֵתָה מִנַּח בְּתוֹךְ הָאָרֶץ, אַף-

עַל-פִּי-כֵן עַל-יְדֵי שְׁתֵּהִיָּה זֶן וְנוֹזֵן עֲצָמָךְ עִם אֲמוּנָה.
 תּוֹכָה לְצֵאתָ. כִּי עַל-יְדֵי תִקַּף הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ.
 תּוֹכָה לְצֵאתָ מִכָּל קִטְנוּתְךָ וִירִידָתְךָ. וְתוֹכָה לְהִתְעַלּוֹת
 בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה; כִּי הָאֲמוּנָה הַקְּרוּשָׁה הִיא שֶׁרֶשׁ הַכֹּל,
 וּמִי שֶׁמְכַנִּים עֲצָמוֹ בָּהּ, עַל-יְדֵי-זֶה לְעוֹלָם יִחְזֹר אֶל
 שֶׁרֶשׁוֹ, אֲפִלוּ שֶׁכָּבַר יִהְיֶה מִנַּח בְּעֵמֶק בּוֹר וְדוּת, אֲף-
 עַל-פִּי-כֵן עַל-יְדֵי תִקַּף הָאֲמוּנָה הַקְּרוּשָׁה, שְׁתֵּהִיָּה חִזְק
 בָּזֶה, תּוֹכָה לְצֵאתָ מִשָּׁם וּלְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ב.

צְרִיף שְׁתַּדַּע אֶהוּבִי, אַחִי, שֶׁכֵּל מֵה שְׁנֹאֲרַע עִמָּךְ,
 הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת
 בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וּמִי יוֹדֵעַ לְמָה נִפְלְתָ אֶל תּוֹךְ
 הָאָרֶץ מִמֶּשׁ, אוֹלִי אַתָּה צְרִיף לְעֵלוֹת וּלְהִגְבִיָּה עוֹד
 אֲלֵפִים וּרְכָבוֹת שֶׁל נְשָׁמוֹת, שֶׁגַם כֵּן נִפְלוּ בְּפֶח יְקוּשׁ
 הַזֶּה, שְׁאַתָּה נִפְלְתָ וְנִשְׁלַכְתָּ בּוֹ, וּבָזֶה שְׁאַתָּה תִתְעוֹרֵר
 לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְתוֹכָה לְצֵאתָ מִהַבּוֹץ וְהַחֲשָׁף
 שְׁנִלְכַדְתָּ בּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה תּוֹכָה לְהוֹצִיא עִמָּךְ עוֹד
 אֲלֵפִים וּרְכָבוֹת שֶׁל נְשָׁמוֹת פְּגוּמוֹת וּמְלַכְלוֹכוֹת, עַל-כֵּן
 רְאֵה לֹא לִיאֵשׁ עֲצָמָךְ כָּלֵל, רַק הַדְּבֵק עֲצָמָךְ אֵלָיו

יתברך. ותהיה סבלן גדול על כל מה שעובר עליך. ואל תשכר בשום אופן מקל הירידות והנפילות וההשלכות שאתה יורד. נופל ונשלך אליהן בכל פעם. רק ראה לחזור תמיד אליו יתברך בעקשנות גדולה. ותדבר הרבה עמו יתברך. ותספר לפניו יתברך את כל לבך בפרטי פרטיות. כאשר ידבר איש עם רעהו. ותהיה עקשן גדול על דבר זה. כי כל זמן שתהיה חזק בדבור — לדבר עמו יתברך ותחזק עצמך באמונה פשוטה. אפלו בתוך הארץ שאתה נמצא שם. עדין יש לך תקנה לתקן הכל.

ג.

צריך שתחזק עצמך אהובי. אחי. בכל מיני קטנות וירידות. כי עליך לדעת שגם בעמקי עמקים. בהשאול תחתיות. גם שם מאיר אורו יתברך. אם תזכה לדבק עצמך בו: כי באמת אפלו כשנופל האדם ממדרגתו. יהיה דבוק בבורא יתברך על כל פנים במחשבה קטנה. כי לפעמים יש גם למעלה בעולמות בחינת קטנות. ומפני אותה הקטנות יבוא לגדלות. כמו בגתלים: אם יהיה נצוץ אחד שנשארו. יכול

לנפח בו הרבה, עד שתהיה נעשית מדורה גדולה, אבל אם לא יהיה שום נצוץ, לא יוכל לנפח שום דבר, כן — אם לא יהיה דבוק בו יתברך על כל פנים במחשבה קטנה, תכבה נשמתו לגמרי, חס ושלום. והמחשבה הקטנה היא שידע שאפלו בתוך עמקי עמקים, בהשאל תחתית, גם שם מאיר אורו יתברך, וכשהוא מנח בקטנות יחזק עצמו בכל מיני אפנים — לידע שגם בתוך חשכותו גם שם מאיר אורו יתברך, ולא יתיאש ולא יפל בדעתו, ומכח חזק זה יזכה אחר-כך לחזר אליו יתברך בגלוי אמונה כזו, עד שיתלהב לבו באור עליון ונורא מאד; אשרי המחזק עצמו בתקף הקטנות, ואז יחזר אל תכלית הגדלות.

ד.

צריך להכניס עצמו כל-כך חזק באמונה הקדושה, עד ששום דבר ושום בריה שבעולם לא יוכלו לשברו ולנתקו ממנו יתברך, ואפלו שבין כן ובין כן נופל בשאל תחתית ומתחתיו, ומנח בעמקי עמקים גם משם אסור ליאש עצמו כלל בשום אפן

שבעולם; ואפלו שלפעמים נופל בירידה כזו שנדמה לו כאלו אין צריכים אותו מלמעלה, וכאלו אבד מנוס ותקוה. גם מזה לא תפעל כלל, ועליו לעשות את שלו — לרעות עצמו באמונה בלי שום חכמות והשכלות וחקירות של הכל, רק בחמימות ובפשטות גמור, כמו צאן הרועות בשדה ועשב, בן יסלק מעצמו חכמתו המדמית, וירעה עצמו באמונה, בחינת "שכן ארץ" — אפלו שמנח בתוך הארץ ממש, אף-על-פי-כן "וירעה אמונה" — ירעה את עצמו באמונה פשוטה.

ה.

צריך שתדע אהובי, אחי! הרבה פעמים האדם מתעורר בתשובה לשוב אליו ותכרה, אבל נפשו מרה לו מאד, כי נדמה בעיניו שהוא מרחק מאד מהקדוש ברוך הוא, וכבד עליו הדבר שישוב לבוראו, ומכל שכן כשרואה בספרים שצריכים עבור תשובה תעניות וסגופים, ועבודות ויגיעות, ומחמת חלשת דעתו שרואה שאי אפשר לקיים אפלו קצת מזה, על-כן עוזב הכל, ונופל יותר בבוץ גדול, ובאמת צריך

שתדע אהובי. אחי. שלא פן הוא הרבר, כי אצל
 הקדוש ברוך הוא חשוכה מאד אמונה, וכאשר גלה
 לנו רבנו, זכרוננו לכרכה, ואמר (ספר המדות, אות
 אמונה, סימן ל"ג): על-ידי אמונה הקדוש ברוך הוא
 יסלח לך על עוונותיך, כי בזה שתכניס עצמך אל תוך
 האמונה הקדושה — לידע כי אין שום תנועה גדולה
 או קטנה מבלעדיו יתברך, ואין שום מקרה וטבע
 כלל, בזה תחזר אליו יתברך, והוא ימחל לך, כי (שם
 סימן ר'): על-ידי אמונה האדם חביב להשם יתברך
 כאשה לבעלה, וכמו — כשיש חביבות בין הפעל
 לבין האשה מוחלין זה לזה אף כשעושין עולה
 גדולה, כמו-כן כשאדם זוכה לאמונה ברוחה ומזככת
 בו יתברך, אשר אין בלעדיו יתברך כלל, על-ידי-זה
 ימחל לו הקדוש ברוך הוא על הכל, ובלכד אהובי,
 אחי, שתהיה אמונתך ברה ונקיה בו יתברך, שתדע
 בידיעה מחלטת ואמונה מבררת, אשר אין שום
 מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם
 אלופו של עולם, לא יארע שום דבר מעצמו, והכל
 משגח בהשגחה פרטי פרטית.

צריך שתדע אהובי, אחי היקר, שכל הירידות והנפילות שעוברות עליך, ואתה נופל בכל פעם בדעתך, ונתקרר מהאמונה הקדושה, אשר זה בעצמו נקרא ירידה ונפילה, כי באמת באם היית יודע בידיעה ברורה ומחלטת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, לא היית נופל בדעתך כלל, ולא הייתה לך ירידה, כי מה שיך לפל, או לירד, כשיודע שהכל אלקות גמור הוא?! נמצא שעקר הירידות והנפילות בדעת האדם הן רק כשמחפית אצלו האמונה הקדושה; עם כל זאת עליך לידע, כי כל הקטנות והצרות והיסורים והירידות והעגמת נפש שאתה סובל, הכל בשביל שתעשה התחלה חדשה לגמרי, ותשכח את העבר, כי באמת תענוג תמידי אינו תענוג, לזאת מחשיכים ממך את האור מפעם לפעם, ועוברת עליך איזו ירידה, ונפילה והשלכה שאתה נשלך למקום שאתה נשלך, הכל כדי לעורר אותך שתעשה התחלה חדשה לגמרי, כאלו לא התחלת, ועל-כן אהובי, אחי! אל תיאש עצמך כלל.

אִפְלוּ שְׂאֵתָהּ מִנַּח עֲכָשׁוּ בְּתוֹךְ הָאָרֶץ מִמֶּשׁ, אֶף-עַל-
 פִּי-כֵן עֲלִיךָ לְדַעַת כִּי גַם מִשֶּׁם אֵתָהּ יְכוּל לְצֵאת
 וּלְעִשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּלְזִכּוֹת לְהַכְנִס אֶל תּוֹךְ
 הַקְּדוּשָׁה, וּלְהַכִּיר אֶת חַי הַחַיִּים, אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרְךָ
 שְׁמוֹ; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחֻזַּק עֲצָמוֹ תָּמִיד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה,
 וְעוֹשֶׂה בְּכָל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְאִזּוֹ לְעוֹלָם לֹא
 יִתְקַרֵּר וְיִפֹּל בְּדַעְתּוֹ רַק תָּמִיד יִמְצָא אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ
 בֵּין בְּטוֹבוֹ, וּבֵין בְּעִיקּוֹ, בֵּין בְּעֲלִיָּה, וּבֵין בְּיִרְדָּה;
 אֲשֶׁרִי לוֹ!

. 2

צָרִיךְ שֶׁתִּדַּע אֱהוּבִי, אַחִי, כִּי מֵדַת הָאַמוּנָה הַיָּא
 כְּמוֹ שָׁנָה, כִּי מִי שֶׁנִּכְנָס בְּתוֹךְ הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הוּא
 צָרִיךְ לְסַלֵּק דַּעְתּוֹ לְגַמְרִי, וְיִמְסֹר עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ
 בְּכַטּוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו, שֶׁזֶה בְּחִינַת שָׁנָה, כִּי אִזּוֹ בְּשַׁעַת
 שָׁנָה, הָאָדָם נִכְנָס אֶל תּוֹךְ הַמַּלְכוּת שֶׁהִיא הָאַמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה, וְאַחֲרֵיכֵן כְּשֶׁקָּם הוּא מִתְחַדֵּשׁ בְּאַמוּנָה
 בְּרוּרָה וְנִקְיָה, חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתִיךָ, וְעַל-כֵּן
 בְּשַׁעַת שְׁעוֹבְרַת עֲלִיךָ אִיזּוֹ קִטְנוֹת אוֹ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת,
 אוֹ אִיזּוֹ יִרְדָּה וְנִפְלִיָּה, רְאֵה לְהַכְנִיס עֲצָמְךָ אֶל תּוֹךְ

האמונה, ולידע כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך
 כלל, והכל לכל עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך.
 ואז על ידי זה תתן נתיחא להמחין שלך, כמו אדם
 שאחר השנה הוא מישב בדעתו היטב, כמו כן תהיה
 אחרי שתכניס עצמך אל תוך האמונה הקדושה, תהיה
 מאד מישב בדעתך, בדיוק כמו אדם שקם עכשו
 מהשנה, ועל-כן ראה תמיד לזכר ממנו יתברך,
 ולהאמין בו יתברך, אשר האמונה היא הדבקות בו
 יתברך, ובזה תזכה להיות תמיד בישוב הדעת, ויתברך
 כל דבוריך בנחת ובדרכי נעם, ויתקבלו אצל כלם.

ח.

צריך שתעשה התחלה חדשה בכל יום ויום —
 להאיר על נפשך אור האמונה הקדושה, ובזה ילך לך
 היום כבר באפן אחר לגמרי, כי כשאדם מתחיל את
 היום עם האמונה הקדושה, ומכניס בעצמו אמתת
 מציאותו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדיו
 יתברך כלל, והכל משגח בהשגחה נפלאה, אז כל
 היום מאיר לו כבר בענין אחר לגמרי, וזוכה להתחזק
 באפן אחר לגמרי, כי העקר הוא האמונה הקדושה

— להאמין בתמימות ובפשטות בו יתברך, ואיך שהוא מחיה ומתיה ומקים את כל הבריאה כלה, וירגיל עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, כל מחשבה כל דבור, כל מעשה, הכל לכל יגלה לפניו יתברך ויהיה פתוח עמו יתברך, ואז ויקא יהיה נקרא איש האמונה.

ט.

אחי! עליך לדעת, כי כל הצרות והיסורים והעגמת נפש שאתה סובל, הכל מפאת חסרון אמונתך, שאינך מאמין בו יתברך, שהוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, וגם עליך הוא צופה ומביט, כי באם היית מאמין בנה באמונה ברורה ומחלטת, אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן נעשה ונגמר רק ממנו יתברך בעצמו, אז היית תמיד שמח, ולא היית נופל בדעתך בשום אפן שבעולם אפלו שהיית יורד ונופל ונשלך אל תוף בוך גדול, ונתלכלך בכל מיני לכוזים שבעולם, אף-על-פי-כן לא היית מתיאש עצמך כלל, רק חוזר אליו

יִתְבַּרְךָ. כִּי מַעֲלַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה עוֹלָה עַד אֵין סוּף. כִּי אִף שְׁאֱמוּנָה הִיא מִדַּת הַמַּלְכוּת וְסוּף כָּל הַמְּדַרְגּוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן יְכוּלִים לַעֲלוֹת עִמָּה עַד רוּם כָּל הַמְּדַרְגּוֹת — כְּתוּר עֲלִיּוֹן; וְעַל-כֵּן רָאָה לְחֹזֵק עֲצָמָךְ בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ וְתִדַּע שְׁגַם בְּמַצְבְּךָ וּבִירִידַתְךָ וּנְפִילַתְךָ, גַּם שֵׁם נִמְצָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְגַם מִשֵּׁם יְכוּלִים לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ.

י

אָחֵי הַיָּקָר! אַל תַּחֲלֵשׁ דַּעְתְּךָ מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, כִּי דָבָר זֶה עוֹבֵר עַל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, הַרוֹצֵה לְהַדְּבִיק נַפְשׁוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ וּמִתְגָּרוֹת בּוֹ תְּמִיד הַקְּלָפוֹת לְהַפִּילוֹ וּלְרַחֲקוֹ, וְעַקֵּר הַעֲצָה לַעֲמֹד עַל עַמְדוֹ הִיא רַק עַל-יַדֵּי אֱמוּנָה, לְחֹזֵק עֲצָמוֹ מְאֹד בְּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה — לִידַע שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבַּרְךָ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶשְׁבוֹן צְדָק; וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַרְגִיל עֲצָמָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִסְפֹּר לִפְנֵינוּ יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גָּמוּר, וְזֶה יִגְבִּיֵה אֶת מַחְךָ, וְתִזְכֶּה לְבּוֹא לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין, וְכֵן

ראה לדבר גם עם אחרים ולהשפילם ולהכניס בהם
אמתתו יתברך, וזה יגביה ויריס את מצבך (עין לקוטי-
מוהר"ן, חלק א', סימן ק"ו): כי כשעוזרים את אחר גם
הוא נעזר.

יא.

אחי היקר! ראה להכניס עצמך אל תוך האמונה
הקדושה בו יתברך, ותדע שאין שום בריה שיוכלה
להיטיב לך, או להרע לך, מבלעדי רשותו יתברך,
ועל-כן אל תפחד משום בריה שבעולם, רק תבטח בו
יתברך, וכל מה שתכניס בעצמך אמונה פשוטה בו
יתברך, כמו-כן יתחזק לך ודעתך, ולא תתירא ולא
תתפחד משום בריה, ויהיה לך בטחון חזק, עד
ששום דבר לא יוכל להזיז דעתך ממנו יתברך, וזה
עקר השלמות שצריך כל אדם להגיע אליה על-ידי
אמונתו ותמימותו בו יתברך; ועקר האמונה — לידע
פי הכל בידו, והוא מנהיג את עולמו בהשגחה
נפלאה, ואין כחנו אלא בפה — להתפלל ולבקש
ממנו יתברך כל דבר מה שצריך בפרטי פרטיות, ורק
הוא יכול לעזור ומבלעדיו יתברך שום בריה לא

יכולה לעזור לה, ואז כשתחקק דבר וידיעה זו היטב
בדעתך. תלך לבטח דרךך בעולם הזה, ותגיע בשלום
בעולם הבא לביתך הנצחי.

יב.

צריך שתכניס עצמך באמונה פשוטה, ולידע
שהכל רק ממנו יתברך, ועל-כן אל תצא לריב עם
מחרפיך ומבזי נפשיך, וזכר כמה צערת אתה את זלתיך,
וכמה פגמת, וכמה החרכת, ועדין אתה מנח בעמקי
עמקים בהשאול תחתית ומתחתיו, ועל-כן עליך
לסבל על כל מה שעובר עליך, ותקבל את כל הבא
עליך באהבה ובשמחה עצומה, ותדע כי הכל נשלח
לה מן השמים למען נסותך — לראות אל מי תפנה
בשעת צרה; ועל-כן אהובי, אחי! תקבל כל הבא
עליך בשמחה וישועה, ותמשיך עצמך רק אליו יתברך
בתמימות ובפשיטות גמור, ותרגיל עצמך לדבר
הרבה עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, ועל-
ידי כל דבור ודבור שאתה מדבר עמו יתברך, אתה
יוצא מהטמאה והחשך, ונדבק בהקדשה והאור; ועל-
כן ראה לדבר הרבה עמו יתברך, וזה יעזר לה להיות
חזק באמונה בו יתברך.

יג.

אחי היקר! ראה להשליך ממך כל החכמות של
הכל והדמיונות שמסבכים אותך, ותכניס בדעתך
אמתת מציאותו יתברך, ותדע כי אין שום טבע כלל,
ומה שאתה רק רואה בעולם שנאָרע, הכל למען
הבחירה והנסיון — לראות אל מי תפנה בעת צרה
ובעת בלבול. עליך לדעת כי הקדוש ברוך הוא
והתורה אחד הם, ועל־כן בכל דבר צריכים להמשיך
עצמו רק אל התורה הקדושה ששם מתגלה רצונו
יתברך, ועל־כן בלי התורה הקדושה הכל הכל ורעות
ריח, והאמונה הקדושה מחברת ומשלכת יחד עם
התורה הקדושה, כי בלי התורה לא שׁיך אמונה, והיא
אמונה כוזבת המטעית את האדם, שזה כלל החכמות
של הכל המצויות בעולם, ועל־כן ראה להשליך
שכלך ותכמתך ובינתך המדמית לגמרי, ותכניס מחך
רק בתוך התורה הקדושה, ותקיס מצוותיו יתברך,
ועל־ידי־זה תגדל אמונתך — להאמין רק בו יתברך,
ותדע כי הכל אלקות גמור הוא, ואין שום מציאות
בלעדיו יתברך כלל; וכל מה שתכניס את מחך בזה,
כמו־כן ימשכו עליך חסדים ורחמים רבים, כי

הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הִיא הַמְּלֻכּוּת. הַמְּמִשְׁכַּת אֵלֶיהָ כָּל
 הַבְּרָכּוֹת. וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְּסַלֵּק דַּעְתּוֹ לַגְּמָרִי.
 וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הַקְּשׁוּרָה
 וּמֵיחֲדָת בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: אֲשֶׁרֵי לוֹ!

יד.

אָחִי הַיְקָר! רְאֵה לְהַכְנִיס עֲצָמְךָ לַגְּמָרִי אֶל תּוֹךְ
 הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. עַד שֶׁלֹּא תוּכַל לַעֲשׂוֹת תְּנוּעָה
 גְּדוּלָה אוֹ קִטְנָה בְּלַעֲדֵיו יְתַבְּרָךְ. הֵינּוּ שְׂתַמִּיד תַּרְגִּישׁ
 עֲלֶיךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יְתַבְּרָךְ. וְאֵל זֶה
 תִּזְכֶּה עַל־יְדֵי שְׂתַרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יְתַבְּרָךְ
 בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּר. כִּי הַדְּבוּר אֵלָיו יִכְנִיס בְּךָ
 אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת. וּבִטְחוֹן חֲזָק בּוֹ יְתַבְּרָךְ. וְלֹא
 תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבַר שְׂבַעוּלָם. וְאִפְלוּ שְׂבִין כָּךְ
 אִתָּה יוֹרֵד וְנוֹפֵל וְנִשְׁלָף בְּכָל מִינֵי יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת.
 וְנַחֲלֻלְכֶךָ בְּכָל מִינֵי לְכֻלּוּכִים. עַל־יְדֵי תַקְףֵהּ הָאֲמוּנָה
 הַקְּדוּשָׁה בּוֹ יְתַבְּרָךְ. וְעַל־יְדֵי רְבוּי תִּפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינְךָ
 לְבֵין קוֹנֶךָ. תִּזְכֶּה לַחֲזוֹר וּלְהַתְּגַבֵּר עַל הַכֹּל. וְתַעֲלֶה
 מֵעֵלָה מֵעֵלָה: אֲשֶׁרֵי הַמְּחֻזָּק עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה
 בּוֹ יְתַבְּרָךְ. וּמְדַבֵּר תְּמִיד וְקַעֲמוֹ יְתַבְּרָךְ.

טו.

אחי היקר! למה לך לפל בכל פעם בדעתך מפל
 מה שעובר עליך? מדוע לא תברח אליו יתברך, ותדע
 כי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. והכל לפל
 אלקות גמור הוא, ועל-כן מה שיך לפל בדעתו?!
 יותר טוב לך להדביק מחשבתך שהיא נשמתך בו
 יתברך, ותהיה דבוק בחי החיים, ואז לעולם לא
 תשבר, כי תדע אשר הכל משגח רק ממנו יתברך —
 דבר גדול ודבר קטן, ואז לא יעשה אצלך שום רושם
 מה שכל שונאיך מפטפטים, אדרבה מתוך דבריהם
 תשוב בתשובה שלמה, ותבין את קלקולך, פי עליך
 לדעת כי שונאיך המפטפטים עליך, נהוו רק
 מעוונותיך המרבים, ועל-כן כשתשוב בתשובה
 אמיתית, ותחזר אליו יתברך, ותהיה דבוק בחי החיים,
 על-ידי-זה תזכה שתבטלו כל שונאיך, ויהיו עפר
 ואפר תחת רגליך, ועליך יאיר ערבות נעם זיו שכינת
 עזו יתברך.

טז.

אהובי, אחי! ראה לחקק היטב היטב בלבך

וּבְדַעְתָּךְ, אֲשֶׁר עָקַר יְשׁוּעָתְךָ תְּלוּי רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵּךְ.
 וְלֹא בְיַד בְּשָׂר וְדָם. עַל-כֵּן מִה וְלִמָּה לָךְ לְרוּץ אַחֵר
 אֵיזָה אִישׁ בְּזֵה הָעוֹלָם? יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְבָרוּחַ רַק אֵלָיו
 יִתְבַּרֵּךְ, וּמִה שְׂאֵתָה צְרִיף רְאֵה לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ
 יִתְבַּרֵּךְ, וְאַפְלוּ כְּשִׁנְפִלֹת וְנִשְׁלַכְתָּ בְּפֶחַ יְקוֹשׁ, וְנִכְשַׁלְתָּ
 בְּאֵיזָה עוֹן, אֵל תִּתְבַּיֵּשׁ לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כִּי אִין לָךְ
 בְּזֵה הָעוֹלָם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂתַבִּין אוֹתָךְ רַק הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ
 בְּעֶצְמוֹ, וְעַל-כֵּן מִדּוּעַ וְלִמָּה לָךְ לְרוּץ אַחֲרֵי בְּנֵי אָדָם,
 אֲשֶׁר מְאוּמָה אִין בְּיָדָם, וְאִינָם יְכוּלִים לְעֹזֵר – אֶפְלוּ
 לְעֶצְמָם וּמִכָּל שִׁבְן אֵיף יוּכְלוּ לְעֹזֵר לָךְ?! וְעַל-כֵּן
 אָהוּבֵי אַחֵי הַיִּקְרָ! רְאֵה לְבָרוּחַ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ כָּל מִה שְׂאֵתָה צְרִיף: סְלִיחָה, מְחִילָה,
 כְּפָרָה, בְּרִיאוּת, פְּרִנְסָה, נַחַת, תּוֹרָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם.

יז.

אַחֵי הַיִּקְרָ! רְאֵה לְהַכְנִיִס עֶצְמְךָ לְגַמְרֵי בְּאִמוּנָה
 פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-יְדֵי שְׂתוּזָכָה לְסַלֵּק דַּעְתָּךְ, וְלֹא
 לְהַכְנִיִס בְּךָ שׁוֹם חִקִּירוֹת שֶׁל הַכֹּל, עַל-יְדֵי אִמוּנָה
 פְּשׁוּטָה כְּזוֹ תּוּזָכָה לְהַגִּיעַ אֶל תְּכֵלִית מְדַרְגַּת הַיְדִיעָה
 (דְּבָרִים ד'): אֵתָה הַרְאֵת לְדַעַת כִּי הַשֵּׁם הוּא הָאֱלֹקִים.

אין עוד מלבדו. והידיעה הזו נקראת מחין והשגה. כי כל מה שזוכה להכיר ולהרגיש יותר את אמתת מציאותו יתברך, זה נקרא יותר מחין והשגה. שמאיר לו מחו באור נורא ונפלא מאד, ומשיג איך שהכל אלקות גמור הוא, ומחמת שהוא יתברך אין סוף ברוף הוא, ועל-כּן צריכים להתחדש עצמו בכל יום ובכל שעה ובכל רגע באמונה חזקה יותר ויותר, וכזה שזוכה להתחדש על-ידי-זה זוכה למחין חדשים והשגה חדשה בדבקות הבוֹרָא יתברך, וזה מכניס בו התחזקות עצומה להתחזק על כל מה שעובר עליו, וזוכה לברח יותר אל התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ מינינו, ומקיים מצוותיו יתברך שהם רצונו יתברך.

יח.

אחי היקר! ראה לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תניח את עצמך לפל בשום נסיון שרק יעבר עליך, כי אתה צריך לדעת, כי מנסים בזה העולם את כל בריה בכל מיני נסיונות קשים — זה בעניינת זה בעשירות, לראות איך יתנהג ואל מי יפנה

רכה

ירעה אמונה

בַּעַת צְרוּחֵיו וּבִלְבוּלָיו וְהִרְפַּתְקָאוֹתָיו: וְעַל-כֵּן רָאָה
לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה — לְהֵאֲמִין בּוֹ
יְתָבְרָךְ בְּחַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת, וְתִרְגֵּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יְתָבְרָךְ, וְאִין לָךְ עוֹד הַתְּחַזְקוֹת יוֹתֵר חֲזָקָה מִמֶּנּוּ
הָאִמוּנָה, אֲשֶׁר נִתְגַּלִּית עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, כִּי בָזָה שֶׁהָאָדָם
מְדַבֵּר עִמּוֹ יְתָבְרָךְ, מְגַלֶּה אֶת פְּנִימִיּוֹת טָהוֹר לְכַבּוֹ
שֶׁהוּא מֵאֲמִין בּוֹ יְתָבְרָךְ, וְעַל-יְדֵי אִמוּנָה פְּשׁוּטָה
יְכוּלִים לַעֲבֹר עַל כָּל מִינֵי נִסְיוֹנוֹת וְהִרְפַּתְקָאוֹת, צְרוּת
וְיִסּוּרִים: אֲשֶׁרֵי הַמְּחַזֵּק עֲצָמוֹ תָּמִיד בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה
בּוֹ יְתָבְרָךְ!

י.ט.

אָחֵי הַיְקָר! רָאָה לְחַזֵּק עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַעֲקֹר עַל-יְדֵי אִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתָבְרָךְ,
שֶׁתִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ תָּמִיד אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתוֹ יְתָבְרָךְ, וְאִיךָ
שֶׁהוּא יְתָבְרָךְ מְסִיָּה וּמְקִיָּים וּמְהִיָּה אֶת כָּל הַבְּרִיאָה
— הַדּוֹמָם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, וְאִין שׁוֹם טָבַע וּמְקָרָה
וּמְזוֹל כָּלֵל, כִּי הַכֹּל כֹּסֵא לְהַשְׁגָּחָתוֹ יְתָבְרָךְ הַפְּרִטִי
פְּרִטִית, וּבִידְעוֹת אֱלוֹ תִזְכֶּה לַעֲבֹר עַל הַכֹּל, וְכָל
הַקָּמִים עֲלֶיךָ יִתְבַטְּלוּ לְפָנֶיךָ, וַיְהִיו כְּלֵא מִמֶּשׁ, כִּי עַקֵּר

פָּחַם הוּא רַק עַל-יְדֵי הַסְּתֵרֶת הַיְדִיעָה. שְׁמֵרֵב קִטְנוֹת
 וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת נִחְשָׁף הָאוֹר לְגַמְרֵי. וְנִדְמָה כְּאִלוֹ
 יְכוּלִים לְהִרְעֵ לוֹ אוֹ לְהִיטִיב לוֹ בְּלַעְדֵּי יִתְבָּרֵךְ. וְאִזּוֹ
 כְּפִי קִטְנוֹת הַדַּעַת וְחִסְרוֹן יְדִיעָתוֹ. כְּמוֹ-כֵן נִשְׁבֵּר
 לְגַמְרֵי וּמִתְפַּחַד מִכָּל בְּרִיָּה. מֵה שְׂאִין בֵּן מִי שְׁמַכְנִים
 בְּדַעְתוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְיִודַע וְעַד שֶׁהִכַּל לְכָל
 מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַתוֹ יִתְבָּרֵךְ הַפְּרָטִי הַפְּרָטִית. וְאִין שׁוּם
 מְצִיאֹת בְּלַעְדֵּי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל. וּבְכָל תְּנוּעָה וְחִנּוּעָה שֶׁם
 אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם. אִזּוֹ אִינוֹ יָרָא וְאִינוֹ מִתְפַּחַד מִשׁוּם
 בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם כָּלֵל. וְעוֹבֵר עַל הַכָּל. וְחֵי חַיִּים
 מִיִּשְׁבִּים. חַיִּים נְעִימִים וּבְרוּכִים. אֲשֶׁרֵי לוֹ!

כ.

צָרִיךְ שְׁמַכְנִים עֲצֻמָּה כָּל-כָּף בְּאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה.
 עַד שֶׁלֹּא תוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר קִדְּם שֶׁתִּדְּבַר עִמּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ. וְתַחֲזִיעַ עֲצֻמָּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ. כִּי בְּאֲמַת מִי
 שְׂמֵאֲמִין בְּאֲמוֹנָה אֲמִתִּית. אֲשֶׁר אִין שׁוּם מְצִיאֹת
 בְּלַעְדֵּי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל. וְהוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. אִזּוֹ
 תְּמִיד יִדְּבַר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בְּהַ. כְּאֲשֶׁר
 יִדְּבַר אִישׁ עִם רַעְהוֹ. וְהִבֵּן אֶל אָבִיו בְּתַמִּימוֹת

ובפשיטות גמור, בלי שום שכל ותחכמות עצמו כלל, ואז כל החיים שלו יתהפכו לחיים אחרים לגמרי, ויחיה חיים רוחניים, ואף שיסתובב בזה העולם, הוא כבר יהיה בן עולם הבא, כי המרגיל עצמו לדבר עמו יתברך, ולספר את כל לבו וכל מה שעובר עליו לפניו יתברך, הוא ממשיך על עצמו ערכות נעם זיו שכינת עזו יתברך, וטועם טעם עולם הבא בעולם הזה ממש, ועוד בחיים חיותו מרגיש רוחניות חיות אלקותו יתברך מעולם הבא; אשרי הזוכה להרגיל עצמו לדבר תמיד עמו יתברך, וכל מה שעושה או צריך לעשות הוא מתיעץ עצמו עמו יתברך, ומפרש את כל שיחתו לפניו יתברך, בדיוק כאשר עושה עם חבר טוב או עם אביו, אין לשער ולספר כלל מעלתו, כי על ידי זה נבנית אצלו האמונה הקדושה, ואדם אשר מתנהג כך בונה לעצמו את האמונה הקדושה בבנין ויסוד חזק; אשרי לו!

כא.

ראה להכניס עצמך כל-כך באמונה הקדושה, עד שלא תוכל לעשות דבר גדול או דבר קטן, קדם

שֶׁתְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִרְגִּישׁ אֶת אֲמַתְּ מִצִּיאֹתָו
 יִתְבַּרְךָ עָלֶיךָ, זֶה יִכְנִיס בְּךָ קִדְשָׁה וְטִהָרָה, וְתִזְכֶּה
 לְהַכְלִיל בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּחַיִּים חַיִּוּתֶךָ, עוֹלָמְךָ תִּרְאֶה בְּחַיִּיךָ:
 וְכֹל זֶה תִּזְכֶּה רַק אִם תִּכְנִיס עֲצֻמָּךְ בְּחַמִּימוֹת
 וּבִפְשִׁיטוֹת בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּרְבִנוּ הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,
 אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'): שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ
 לְחַפֵּשׂ אֶת עֲצָמוֹ אִיךָ אוֹחֵז בְּאֲמוּנָה, כִּי יֵשׁ סוֹכְלֵי
 חֲלָאִים שְׂסוּבָלִים רַק עַל-יְדֵי חֶסֶרֹן הָאֲמוּנָה עֵין שָׁם.
 וְעֵינֵן הַחֲפוּשׁ הַזֶּה הוּא שְׂצָרִיךְ לְעֵינַי הַיָּטֵב אִם הוּא
 דְּבוּק כָּל-כָּף, עַד שֶׁלֹּא יִזְיוּ אֵיבָר אֶחָד מִבְּלַעְדֵּיו
 יִתְבַּרְךָ, הֵינּוּ שֶׁבְּכָל זִיו וְזִיו יִרְגִישׁ אֶת אֲמַתְּ מִצִּיאֹתָו
 יִתְבַּרְךָ, וְאִזּוֹ יִזְכֶּה לְרַפּוּאָה שְׁלֵמָה בְּגַשְׁמִיּוֹת
 וּבְרוּחָנִיּוֹת, וְיֵאִיר עָלָיו מֶלֶךְ הַכְּבוֹד בְּהָאָרֶז וּבְגִלּוּי
 רַב; אֲשֶׁרֵי לוֹ!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

